

Openbare versie

De minister van Financiën
S.P.R.A. van Weyenberg
Korte Voorhout 7
2511 CW DEN HAAG

De minister van Armoedebeleid, Participatie en
Pensioenen
C.J. Schouten
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Datum 26 april 2024
Ons kenmerk NeMI-24016663
Pagina 1 van 4
Betreft AFM Wetgevingsbrief 2024

Geachte meneer van Weyenberg, Geachte mevrouw Schouten,

De verregaande digitalisering, internationalisering, duurzaamheidstransitie en overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zijn ingrijpende trends die de financiële sector en daarmee het werk van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) beïnvloeden. Deze trends geven richting aan ons werk met als doel de mogelijke risico's te beperken. Om deze risico's te beperken komt in 2024 (relatief veel) nieuwe wetgeving¹ op ons af waar wij toezicht op moeten gaan houden of waarvoor toezicht voorbereid of geïntensiveerd wordt.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder blijft het contact met de wetgever cruciaal om efficiënt en effectief toezicht te kunnen uitoefenen op zowel nieuwe als bestaande wetgeving. Wij begrijpen dat de wetgever zich vanwege beperkte capaciteit richt op de essentiële punten. In het licht van deze uitdagingen maken wij dit jaar graag gebruik van de gelegenheid om uw aandacht te vestigen op de voornaamste aandachts- of knelpunten in de huidige wet- en regelgeving. In deze brief richten we ons allereerst op twee nieuwe wensen voor wet- en regelgeving, en vragen we aandacht voor de opvolging van het Financial Sector Assessment Program (FSAP). Ten tweede onderstrepen we het belang van vier essentiële nog niet gerealiseerde verzoeken uit brieven van voorgaande jaren.

1. Wetgevingswensen 2024**1.1. Melden bruto shortposities**

Marketmakers zijn momenteel uitgezonderd van de verplichting om bruto shortposities in aandelen te melden aan de AFM, ook als zij meldingsplichtig zijn over hun positie in de aandelen en/of in stemmen van een effectenuitgevende instelling. Het gevolg hiervan is dat het voor de markt niet kenbaar is of dergelijke partijen een offensieve (alleen een long) of een neutrale (zowel long- als short)positie innemen. De markt krijgt hierdoor onvolledige informatie en een onjuist beeld. Wij verzoeken u het uitzonderingskader van de

¹ Voorbeelden hiervan zijn MiCAR, CSRD en SFDR

Datum 26 april 2024
Ons kenmerk NeMI-24016663
Pagina 2 van 4

meldingsplicht voor bruto shortposities aan te passen, zodat dit kader aansluit op het uitzonderingskader van de meldingsplicht voor posities in kapitaal en stemmen. Vervolgens vragen wij de wetgever om samen met de AFM dit ook op de Europese agenda te brengen, zodat een gelijk Europees speelveld kan worden gerealiseerd.

In de huidige situatie moeten partijen bruto shortposities melden aan de AFM als zij door een transactie in een financieel instrument beschikken over een shortpositie in aandelen en daardoor een bepaalde drempelwaarde bereiken, overschrijden of onderschrijden. Transacties van marketmakers zijn veelal uitgezonderd van de verplichting om bruto shortposities te melden. Terwijl marketmakers verplicht zijn een longpositie in kapitaal of stemmen te melden, hoeven zij geen shortpositie te melden, indien dit belang niet zelf een meldingsdrempel overschrijdt. Hierdoor is het voor de markt niet kenbaar of deze partijen een offensieve (alleen long) of neutrale (zowel long- als short) positie hebben. Dit geeft de markt onvolledige informatie en een onjuist beeld.

De gevraagde aanpassing van het wettelijk kader zorgt ervoor dat marketmakers bij een meldingsplichtig moment voor hun positie in het kapitaal en/of de stemmen ook hun bruto shortpositie melden. Hierdoor krijgen effectenuitgevende instellingen en (potentiële) beleggers een volledig beeld van de daadwerkelijke positie die een marktpartij inneemt. Deze transparantie bevordert een efficiënte werking van de kapitaalmarkten.

1.2. Duurzaamheidsvoorkeuren uitvragen bij pensioen- en lijfrentes

Tweede- en derdepijler pensioenproducten zijn momenteel uitgezonderd van het vereiste dat duurzaamheidsvoorkeuren moeten worden ingewonnen bij advisering over verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten. We verzoeken de wetgever om dit consistent te maken met de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) waarin aanbieders van pensioenproducten zelf transparant moeten zijn over duurzaamheid.

Aanbieders van pensioenproducten zijn op grond van de SFDR verplicht om transparant te zijn over de duurzaamheid. Het zou consistent zijn als de pensioenadviseur ook bij klanten informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren inwint. Dit stimuleert de vraag naar duurzame beleggingen en draagt bij aan de duurzaamheidstransitie.

Met het oog op de pensioentransitie is het reëel dat een grote groep cliënten advies in zal winnen over hun pensioen. Duurzaamheid is voor een significante groep cliënten een belangrijke factor. Tot slot geeft het ook voor financieel adviseurs duidelijkheid. Hiermee zou een consistente lijn komen waarbij adviseurs, voor alle beleggingsproducten duurzaamheidsvoorkeuren in moet winnen.

Financial Sector Assessment Program (FSAP)

Daarnaast verzoeken wij de wetgever om samen met de AFM gedurende de komende maanden te onderzoeken welke aanpassingen in het kader van de FSAP eventueel voor ons nodig zijn om effectief en risicogestuurd toezicht te kunnen blijven uitoefenen. De FSAP is een beoordeling van de stand van zaken in

Datum	26 april 2024
Ons kenmerk	NeMI-24016663
Pagina	3 van 4

de Nederlandse financiële sector, waarbij ook aandacht wordt besteed aan het toezicht. Deze beoordeling wordt elke 5 jaar uitgevoerd door het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Onze verantwoordelijkheden zijn veranderd en gegroeid sinds Brexit. Als de nieuwe primaire toezichthouder op kapitaalmarkten in de EU, heeft het IMF benadrukt hoe belangrijk het is dat onze bevoegdheden groeien om tijdig risico's te kunnen signaleren en aanpakken.

2. Wensen uit vorige Wetgevingsbrieven

Wij willen de diverse ministeries bedanken voor de samenwerking gedurende het afgelopen jaar. Ook spreken wij onze waardering uit voor de genomen stappen met betrekking tot verschillende wetgevingsverzoeken. Niettemin zijn diverse wetgevingsverzoeken van de afgelopen jaren nog niet (volledig) gerealiseerd. Naast de nieuwe wensen heeft de AFM vier cruciale openstaande wensen die wij graag nogmaals onder de aandacht van de Ministers willen brengen.

2.1. Bestuursrechtelijk toezicht op financiële verslaggeving

In het kader van ons toezicht op financiële- en duurzaamheidsverslaggeving maakt de Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtftv) momenteel gebruik van een civielrechtelijke basis, wat afwijkt van ons overig bestuursrechtelijk toezicht. Dit resulteert in beperkte zelfstandige onderzoek- en handhavingsbevoegdheden. Als wij nader onderzoek of correctie in de verslaggeving noodzakelijk achten en de uitvoerende instelling niet meewerkt, zijn wij momenteel genoodzaakt om bij de Ondernemingskamer een zaak aan te spannen. Dit vormt geen effectieve en efficiënte manier van toezichthouden en omgaan met schaarse middelen. In het geval van ernstige overtredingen wensen wij de mogelijkheid te hebben om bestuursrechtelijke handhavingsmiddelen in te zetten om naleving van verslaggevingsvoorschriften af te dwingen. In de AFM Wetgevingsbrief 2023 hebben we daarom aandacht gevraagd voor het in overeenstemming brengen van de Wtftv met de ESMA-richtsnoeren. Wij hebben vernomen dat de wetgever voornemens is om dit in consultatie te brengen en zijn daarover verheugd. We willen blijven benadrukken dat het van essentieel belang is om het toezicht op verslaggeving te verplaatsen van een civielrechtelijke naar een bestuursrechtelijke basis.

2.2. Datawensen met betrekking tot accountantsorganisaties en reguliere datarapportages van tweedepijlerpensioenen door pensioenuitvoerders

In een dynamisch financieel landschap is nauwkeurige en tijdige informatie van cruciaal belang om effectief te kunnen reageren op marktontwikkelingen en potentiële risico's. Een sterke positie op het gebied van gegevens stelt ons in staat proactief op te treden, een beter inzicht te verkrijgen in markttrends en zo onze rol als waarborg voor integriteit en stabiliteit op de financiële markten te vervullen.

In onze Wetgevingsbrieven van 2021-2023 hebben we onder andere aandacht gevraagd voor de wettelijke basis van datarapportages bij accountantsorganisaties, orderdata van obligaties, financieel dienstverleners, en het onderzoeken van een specifieke wettelijke basis voor reguliere datarapportages van tweedepijlerpensioenen door pensioenuitvoerders. We danken het ministerie van Financiën voor de inzet en gemaakte vorderingen op het gebied van onze datawensen t.a.v. financiële dienstverlening. Graag verzoeken we Financiën en SZW om (verder) in gesprek te gaan met de AFM over de datawensen met betrekking tot accountantsorganisaties en de basis voor reguliere datarapportages van

Datum 26 april 2024
Ons kenmerk NeMI-24016663
Pagina 4 van 4

tweedepijlerpensioenen. Hierbij streven we naar een specifieke focus op het identificeren van mogelijke verbeterpunten, ondersteund door een passende risicoanalyse.

2.3. Definitiewijziging financiële dienst Wet handhaving consumentenbescherming (Whc)

In 2023 hebben we de minister verzocht ervoor te zorgen dat bij de implementatie van *Markets in Crypto Assets Regulation* (MiCAR) de Wet handhaving consumentenbescherming (Whc) wordt aangepast, zodat de AFM zowel onder de Whc als onder MiCAR de bevoegde autoriteit is voor cryptoactivadiensten, het uitgeven en aanbieden van cryptoactiva en diensten of activiteiten die daarmee verband houden. Op dit moment vallen cryptoactivadiensten, het uitgeven en aanbieden van cryptoactiva en diensten of activiteiten die daarmee verband houden niet onder de definitie van 'financiële dienst of activiteit' in artikel 1.1 van de Whc, waardoor wij niet de bevoegde autoriteit zijn voor deze diensten of activiteiten. In juni 2023 heeft minister Kaag in haar reactie aangegeven positief te staan tegenover het aanwijzen van de AFM als toezichthouder op grond van de Whc voor diensten en activiteiten die verband houden met cryptoactiva. Met de inwerkingtreding van MiCAR eind dit jaar willen we graag opnieuw de nadruk leggen op het belang en de urgentie van deze wens. Daarbij willen we de wetgever ook vragen om in bredere zin samen met de AFM te onderzoeken hoe we deze definitie toekomstbestendig kunnen maken.

2.4. Meldplicht in de Pensioenwet bij fouten in de informatieverstrekking

In 2023 hebben we bij de minister van Armoede, Pensioenen en Participatie (APP) aangegeven dat pensioenuitvoerders momenteel niet verplicht zijn om ons te informeren bij tekortschieten in de deelnemerscommunicatie, in tegenstelling tot bedrijven onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het ontbreken van een meldplicht in de Pensioenwet kan voor een oneerlijk speelveld zorgen, waarbij vrijwillige melders benadeeld worden. Vorig jaar heeft de wetgever begrip getoond voor de problematiek en heeft zich in beginsel positief geuit. Wij vragen de wetgever om samen met de AFM te onderzoeken hoe we dit vorm zouden kunnen geven.

Wij willen onze waardering uitspreken voor de mogelijkheid om deze wetgevingsbrief met u te delen. Natuurlijk staan wij klaar om verdere uitleg te geven over onze wetgevingsvoorstellen. We zien uit naar uw reactie met betrekking tot deze voorstellen.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

L.B.J. van Geest
Voorzitter bestuur

J.R. Heuvelman
Bestuurslid